

PUBLICISTA **PAVEL JUŘÍK** SE VĚNUJE HISTORII LICHTENŠTEJNŮ. K ŽALOBÁM ŘÍKÁ:

Může z toho být ostuda

PŘEMYSL SPĚVÁK

Téma bylo půlstoletí tabu. Před deseti lety se Pavel Juřík rozhodl napsat knihu o moravských panstvích Lichtenštejnů. Nyní je muž předsedou Historického spolku Liechtenstein. Dlouhodobě sleduje spor Lichtenštejnů o majetky, které Československo členům rodu zkonfiskovalo v roce 1945. „Nebyli to žádní vykořisťovatelé, nacisté nebo Němci, jak se o nich dříve lhalo. Benešovy dekrety se proto Lichtenštejnů vůbec netýkaly,“ tvrdí manažer a publicista Juřík.

Lichtenštejnský kníže Hans Adam II. a Nadace knížete z Lichtenštejna žalují český stát o majetek zkonfiskovaný členům rodu v roce 1945. Jak velká to je rána pro prohlubování vzájemných vztahů?

Je to bohužel česká strana, která s knížectvím nikdy nejednala jako s rovnocenným partnerem. Kníže Hans Adam II. po roce 1990 doufal, že česká strana si křivdu uvědomí a bude se jí snažit řešit jednáním. To se dosud nestalo. Naopak, když v roce 2014 Nadace získala dědictvím šest set hektarů pozemků u Řičan, Česká republika Nadaci zažalovala. Stejný soud, který toto dědictví přiznal, o rok později znovu použil Benešovy dekrety a pozemky zkonfiskoval.

Zavěštíte si, jak soudní spor o majetky dopadne?

Pokud platí heslo českých králů a prezidentů Pravda vítězí, Lichtenštejnové nakonec uspějí. Fakta historiků a právníků nelze donekonečna přehlížet. Může z toho pro nás být jen mezinárodní ostuda a kladné rozhodnutí mezinárodních soudů. Lichtenštejnové

vé si své hrady a zámky ani lesy nikam neodnesou. Naopak, přinesou investice do jejich oprav a zlepšení turistické infrastruktury. Stovky uměleckých děl z vídeňských paláců a depozitářů mohou pak být vystaveny třeba ve Valticích, Lednici nebo v Bučovicích.

Naznačil někdy Hans Adam II. svou vizi? Pokud by rod zpět získal památky, například právě zámky v Lednici a Valticích, co s nimi zamýšlí?

Mnohokrát od roku 2009 řekl, že by tyto zámky celé opravil a ještě více otevřel veřejnosti. Peníze na to Nadace má, Lichtenštejnové jsou s majetkem asi pěti miliard eur nejbohatším panovnickým rodem v Evropě.

Jak moc znáte knížecí rodinu? Čeho si na knížeti ceníte?

Znám dobře knížete a jeho rodinu a některé další členy rodu. Na Hansi Adamovi II. si cením jeho lidskosti, otevřenosti, nadhledu, dlouhodobé vize i toho, že jako panovník prosazuje konstituční monarchii s přímou demokracií. Dědičný princ Alois je rovněž velmi vzdělaný a pracovitý člověk. Je to velký sportovec a stejně jako jeho otec je otevřený vůči lidem. K České republice má kladný vztah.

Napsal jste několik knih a článků o lichtenštejnských panstvích na Moravě. Byli členové rodu v historii opravdu tak dobrými hospodáři?

Lichtenštejnové byli skvělými hospodáři, mecenáši a výbornými zaměstnavateli. Založili například jednu z prvních zaměstnaneckých úrazových pojišťoven. Většinu půdy pronajímali. Provozovali i keramičku v Břeclavi. Obrovské částky darovali na veřejné projekty, počínaje stavbou

Pavel Juřík

O něm: Je mu třiapadesát let. Absolvoval Vysokou školu ekonomickou v Praze, obor finance a úvěr. Je bankovním manažerem, publicistou a historikem. Napsal několik knih o historii platebních karet a bankovníctví, před asi deseti lety se zaměřil na historii šlechty. Je předsedou Historického spolku Liechtenstein a jedním ze zakladatelů Česko-lichtenštejnské společnosti.

Jak relaxuje: Při cestování a četbou historických knih.

Kde se rád prochází: Na jižní Moravě nejraději v Lednici, Valticích a okolí nebo v Mikulově.

a provozem moderních nemocnic ve Valticích a Krnově, na Břeclavsku založením odborných škol v Lednici a ve Valticích.

Existovala černá ovce rodu?

Vyložené černou ovci jsem nenašel. Původně jsem myslel, že by jí mohl být kníže Karel I. (1569–1627), ale stejně jako většina historiků ho dnes považují za skvělého diplomata, politika a hospodáře. Předsedal soudu s představiteli českého stavovského povstání. Pro sedmadvacet českých pánů, nakonec popravených, žádal milost a nechtěl je soudit. Císař mu to však nařídil.

Letos uplyne 300 let od vzniku Lichtenštejnského knížectví. Jsou v plánu k tomuto jubileu nějaké akce i v České republice?

Připravujeme přednášky a od dubna projekt Lichtenštejnský turistický pas 2019, který zahrnuje třicet památkových míst v České republice, Rakousku a Lichtenštejnsku. Účastníci, kteří budou sbírat razítka, se mohou těšit na zajímavé ceny.

Chystáte nějakou novou knihu o šlechtě?

Ano. Na jaře tohoto roku vyjde má nová kniha s názvem Kinsti, Bůh, čest, vlast. Čtenáři se v ní setkají také s Lichtenštejnů. Členové rodu se oženili s několika ženami z rodu Kinských. Pro jižní Moravu je třeba zajímavé, že kníže Alois II. z Lichtenštejnu si vzal za ženu hraběnku Františku Kinskou z chudší rodové větve v Náměšti na Hané. Díky nim byla Lednice v devatenáctém století představěna do dnešní podoby.

V následujících vydáních Slovácka najdete nový seriál o Lichtenštejnech od autora Pavla Juříka.